

Jacek Kabaciński

Chobienice, gm. Siedlec, woj.
zielonogórskie, St. 8, AZP: 57-18/11

Informator Archeologiczny : badania 24, 11

1990

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

z fazy lubońskiej kultury pucharów lejkowatych i ślad osadnictwa kultury grobów podkloszowych.

Badania prowadzono w południowo-zachodniej części stanowiska, w najbliższym otoczeniu „oczek”. Na powierzchni 3 arów (wykopy: 105-111) odkryto 6 obiektów ziemnych (62, 64-68) tworzących wraz z ubiegłorocznymi (51-53) koncentrację, którą traktujemy jako kolejną, odrębną (przestrzennie, a być może także chronologicznie) jednostkę osadniczą. Na całej badanej przestrzeni stwierdzono ślady intensywnej działalności osadniczej. Pochodzi stąd bowiem ponad 2600 fr. ceramiki, ok. 200 egz. wytworów krzemienianych oraz liczne, zwykle zniszczone narzędzia kamienne (siekiery, topory, płyty szlifierskie, rozcieracze, żarna), a także 12 przesiłków. Chronologię badanej części stanowiska wiązać generalnie z późnym odcinkiem fazy lubońskiej kultury pucharów lejkowatych. Natomiast dominującym akcentem stylistycznym są cechy wskazujące na oddziaływania klasycznego horyzontu kultury ceramiki promienistej (ob. 52).

Spśród odkrytych w tym sezonie obiektów, jeden zasługuje na szersze omówienie ze względu na rodzaj i układ zawartości kulturowej. W partii spągowej obiektu zalegał materiał określany tradycyjnie jako „odpadkowy” (uszkodzone narzędzia krzemienne, kamienne i przesiłki), nad nim znaleziono bryłę masy ceramicznej z wtkniętymi weń małymi przesiłkami, wykonanymi z gliny z domieszką kości, prawdopodobnie pozostawioną w dużym naczyniu, a jeszcze wyżej pozostałości ściany glinianej konstrukcji (pieca?), wewnątrz której występowała duża ilość popiołu. Istnieje kilka możliwości interpretacji faktu takiego zalegania źródeł np.: a) rozdzielnie, jako śladów po wielokrotnym i różnorodnym wykorzystywaniu zagłębienia w twardej i zbitej glinie, b) łącznie, jako pozostałości po nieznanym dotąd zabiegach produkcyjnych (?), symbolicznych (?)..

W świetle wstępnej analizy wyników 6 sezonów badań, przeprowadzonej w zakresie relacji pomiędzy rozprzestrzenieniem dystyngtywnych cech stylistycznych ceramiki i koncentracjami obiektów (notowano znaczną zgodność) wydaje się, iż analiza ogółu źródeł, w połączeniu z rezultatami badań przyszluczkowych, da podstawę do szczegółowszej charakterystyki (podziału?) późnolubońskiego odcinka w rozwoju kultury pucharów lejkowatych w Wielkopolsce, a tym samym możliwość weryfikacji koncepcji tzw. dużych osad wiązanych z tym okresem.

Badania powinny być kontynuowane w strefie rokującej nadzieję (na podstawie wyników badań sondażowych w 1989 r.) na pozyskanie nowych jakościowo danych.

**Chobienice, gm. Siedlec
woj. zielonogórskie
St. 8 AZP: 57-18/11**

Polska Akademia Nauk Instytut Historii Kultury Materialnej w Poznaniu

Badania prowadził mgr Jacek Kabaciński. Finansował IHKM PAN. Drugi sezon badań. Stanowisko paraneolityczne i neolityczne

Stanowisko położone jest w obrębie rynn jezior zbąszyńskich, na niewielkim ostańcu terasowym przylegającym do północnego krańca jeziora Kopańskiego. Badania, będące rozszerzeniem sondażu z roku ubiegłego objęły obszar 28 m kw. W ich trakcie pozyskano około 600 zabytków krzemienianych i około 100 fragmentów ceramiki. Materiał ten wystąpił w układzie rozproszonym na powierzchni całego wykopu, jednakże można wydzielić słabo rysujące się skupienia materiału archeologicznego.

Wstępna analiza stratygraficzna wykazała, iż krzemienie mezolityczne łączą się z osadnictwem (ceramiką) o cechach lendzielsko-ertebollskich, natomiast krzemienie o pokroju neolitycznym wiązać prawdopodobnie można z ceramiką kultury pucharów lejkowatych. W trakcie badań w północnej części wykopu uchwyciono obiekt o średnicy około 120 cm zawierający ceramikę i krzemienie. Obiekt posiadał intensywnie szare wypełnisko przesycone węglami drzewnymi, a w jego spągu znaleziono duże fragmenty węgla drzewnych, nadających się do datowania. Wydaje się, że obiekt powinien być związany z osadnictwem kultur pucharów lejkowatych (mniej prawdopodobny jest jego związek z osadnictwem późnowstęgowym).

Cyców, woj. chełmskie St. 40 patrz okres lateński

Cząstków Polski, gm. Czosnów woj. warszawskie patrz okres rzymski

**Dąbrowa Biskupia,
woj. bydgoskie
St. 21 AZP 45-43**

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu Instytut Prahistorii Zakład Prahistorii Polski

Badania prowadził mgr Piotr Chachlikowski. Finansowało BBDZ w Bydgoszczy. Dziesiąty sezon badań. Osada kultury pucharów lejkowatych z fazy IIIC. Ślad osadnictwa ludności kultury ceramiki sznurowej.

Kontynuowano rozpoznanie przejawów osadnictwa ludności kultury pucharów lejkowatych